

Q. P. Code: 38519

[Time: 3 Hours]

[Marks:70]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. Attempt any **Five** questions.
 2. All questions carry **equal** marks.
 3. Answer of the two sections should be written in **Same** answer-book.
 4. The paper will carry **100** marks for **IDOL** students.

Section-I

- Q.1** Describe the features and importance of rural marketing.
OR
State the problems of rural marketing. Suggest measures to solve the problems of rural marketing.
- Q.2** State the various types of agriculture marketing. Give review of various inter-mediators in agricultural market.
OR
Discuss in detail various functions of agriculture marketing.
- Q.3** Give review of structure, function and rights of Agriculture Produce and Market Committee (APMC)
OR
State the role of 'NAFED' in co-operative marketing.

Section-II

- Q.4** Explain the various types of loan. State the importance of rural finance in rural development.
OR
State the causes and consequences of rural indebtedness. Suggest the remedial measures to eradicate the rural indebtedness.
- Q.5** Explain the three tier system of co-operative finance.
OR
State the objectives of Regional Rural Bank. Give review problems of Regional Rural Bank.
- Q.6** Explain the concept of Self-Help-Group. State the importance of Self-Help-Group in rural development.
OR
State the challenges before Self-Help-Group. Suggest measures to accept the challenges before Self-Help-Group.

Q. P. Code: 38519

मराठी भाषांतर

[वेळ: ३ तास]

[गुण: ७०]

- पूर्व सूचना: १. कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
३. दोन्ही विभागाची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा.
४. दूर व मुक्त शिक्षण संस्थेच्या विद्यार्थ्यांसाठी प्रश्नपत्रिका १०० गुणांची आहे.

विभाग-१

प्र.१ ग्रामीण विपणनाची वैशिष्ट्ये व महत्व स्पष्ट करा.

किंवा

ग्रामीण विपणनाच्या विविध समस्या सांगून त्या समस्या सोडवण्यासाठी उपाय सुचवा.

प्र.२ कृषी विपणनाचे विविध प्रकार सांगून कृषी बाजारपेठेतील विविध मध्यस्तांचा आढावा घ्या.

किंवा

कृषी बाजारपेठेतील विविध कार्यावर सविस्ताराने चर्चा करा.

प्र.३ कृषी उत्पन्न बाजार समितीची रचना, कार्ये व अधिकारांचा आढावा घ्या.

किंवा

सहकारी विपणनामध्ये 'नाफेड' या संस्थेची भूमिका सांगा.

विभाग-२

प्र.४ कर्जाचे विविध प्रकार सांगून ग्रामीण विकासामध्ये वित्तपुरवठ्याचे महत्व सांगा.

किंवा

ग्रामीण कर्जबाजारीपणाची कारणे व परिणाम सांगून ग्रामीण कर्जबाजारीपणाच्या निर्मुलनासाठी उपाय सुचवा.

प्र.५ सहकारी वित्तपुरवठ्याची त्रिस्तरीय रचना स्पष्ट करा.

किंवा

प्रादेशिक ग्रामीण बँकाचे उद्देश सांगून त्यांच्या समस्यांचा आढावा घ्या.

प्र.६ स्वयंसहाय्यता बचत गटाची संकल्पना सांगून ग्रामीण विकासात स्वयंसहाय्यता बचत गटाचे महत्व सांगा.

किंवा

स्वयंसहाय्यता बचत गटांपुढील आव्हाने सांगून त्या आव्हानांना सामोरे जाण्यासाठी उपाय सुचवा.
